

๕ ธันวาคม วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ
น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ฉบับที่ ๒๖ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔

ธนาคาร ^{จุลสาร} ร่มอง

สื่อสร้างสัมพันธ์

สรรค์สร้างสังคม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นวันชาติไทย และวันพ่อแห่งชาติ เพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการอันยังประโยชน์สุขให้แก่ราษฎรมาโดยตลอด และสหประชาชาติกำหนดให้เป็นวันดินโลก เพื่อส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดินต่อการพัฒนาด้านการเกษตร โภชนาการ และความมั่นคงทางอาหาร ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ อีกทั้งเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกำหนดให้จัดงาน “วันอาสาสมัครสากล” (International Volunteer Day : IVD) ตามมติสหประชาชาติ ในวันที่ ๕ ธันวาคมเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การขับเคลื่อนกิจกรรมด้านอาสาสมัครของไทยเผยแพร่สู่ระดับสากล และเป็นการยกระดับสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จึงเปรียบเสมือนเป็นวันสำคัญของวุฒิสภา เนื่องจากวุฒิสภาเป็นอาสาสมัครที่ทุ่มเททำงานเพื่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ โควิด-๑๙ ในประเทศไทย มีแนวโน้มดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงระมัดระวังเชื้อโควิด-๑๙ กลายพันธุ์ชนิดใหม่ “โอมิครอน” ที่พบในแอฟริกาใต้ จุลสารธนาคารสมองฉบับนี้ จึงขอนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานภายใต้สถานการณ์โควิด-๑๙ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) ร่วมกับวุฒิสภา และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้วุฒิสภา แต่ละจังหวัดได้เพิ่มเติมองค์ความรู้ใหม่ ๆ มีการพบปะพูดคุย และหารือแนวทางการทำงานภายหลังจากวิกฤติโควิดคลี่คลายลง

รวมทั้งอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือความรู้อื่น ๆ ที่น่าสนใจ ผ่านการสื่อสารออนไลน์ระบบซูม (Zoom) ติดตามได้ในข่าวล้อมกรอบเรื่อง “การขับเคลื่อนงานของ สศช. ร่วมกับวุฒิสภา ปี ๒๕๖๕”

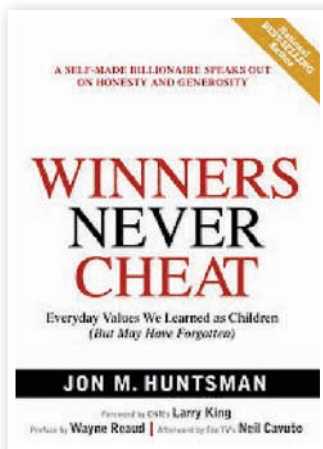
นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่น่าสนใจอีกหลายเรื่อง ทั้งผลการระดมความเห็นประเด็นการจัดการระบบสุขภาพเขตเมือง และมุมมองของคนรุ่นใหม่ต่ออนาคตของประเทศในคอลัมน์ “ทิศทางอนาคตประเทศไทย” เรื่อง “พลังร่วมของคนรุ่นใหม่และทุกภาคส่วนในการจัดการอนาคตประเทศไทย” คอลัมน์ “ก้าวทันโลก” เรื่อง “ผู้ชนะไม่เคยโกง : ข้อค้นพบจากประสบการณ์จริง” เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการปฏิบัติตามค่านิยมที่ยึดมั่นความสุจริตเที่ยงธรรม จนประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ คอลัมน์ “หมุดหมายแผนฯ ๑๓” ที่เป็นความเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมประชุมจากการประชุมประจำปีของ สศช. เรื่อง “มองรอบด้าน ร่างกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓” บทความประจำฉบับเรื่อง “ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในระดับพื้นที่ ณ เมืองตากลิลานคร” เป็นการศึกษาและตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่ในการใช้เครื่องมือตัวชี้วัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำในจังหวัดมหาสารคาม และบทความการเรียนรู้และตัวอย่างการนำไปใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน เรื่อง “ชุมชนบ้านมอสวรรค์กับระบบประปาภูเขา “ออร์แกนิก” ที่ยั่งยืน” รวมทั้งคอลัมน์ “เลียบเรียงเคียงรู้วุฒิสภา” ที่นำเสนอกิจกรรม/การทำงานของวุฒิสภา และภาคีเครือข่ายในพื้นที่

ระยะนี้อากาศเริ่มเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ปลายฝนต้นหนาว ขอให้ทุกท่านรักษาสุขภาพกายและใจ ทั้งจากสภาพอากาศที่เริ่มมีลมหนาวเข้ามาสัมผัสสากันบ้างแล้ว และสถานการณ์โควิด-๑๙ ที่ยังต้องเฝ้าระวังตลอดเวลา และขอทุกท่าน “ไม่ประมาท การ์ดอย่าตก ร่วมแรงร่วมใจ ป้องกันโควิด-๑๙” ซึ่งเราจะต้องปลอดภัยไปด้วยกัน

ผู้ชนะไม่เคยโกง :

ข้อค้นพบจากประสบการณ์จริง

หนังสือ “ผู้ชนะไม่เคยโกง” ของนาย Jon M. Huntsman มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการปฏิบัติตามค่านิยมที่ยึดมั่นความสุจริตเที่ยงธรรม ส่งผลให้ผู้เขียนประสบความสำเร็จอย่างดียิ่งในการประกอบธุรกิจ ซึ่งเป็นเจ้าของธุรกิจที่เริ่มต้นจากศูนย์จนเติบโตใหญ่กลายเป็น

ธุรกิจชั้นนำระดับโลก ปรากฏในรายชื่อของมหาเศรษฐีที่รวยที่สุดคนหนึ่งในโลก ตามการจัดอันดับของนิตยสาร Forbes เขามีประเด็นการเรียนรู้จากการนำไปปฏิบัติจริงที่น่าสนใจมากมาย สรุปได้ดังนี้

๑. เราเรียนรู้ศีลธรรมจริยธรรม

มาตั้งแต่เด็ก ๆ เขาชี้ให้เห็นว่า จิตสำนึกเรื่องความสุจริตเที่ยงธรรมเป็นเรื่องที่ทุกคนได้เรียนรู้ทั้งจากการอบรม สั่งสอน ชี้แนะ และประสบการณ์ปฏิบัติในชีวิตจริง ตั้งแต่เด็ก ๆ เช่น ให้อาหารกันดี ๆ ไม่รังแกเอาเปรียบกัน รู้จักแบ่งปันกัน

ทุกอย่างที่จำเป็น และกลายมาเป็นหลักการบริหารจัดการที่ดีในปัจจุบันนี้ เป็นเรื่องที่เราเรียนรู้กันมาสมัยเด็ก ๆ ทั้งนั้น (ไม่ใช่ทฤษฎีวิชาการ การกำหนดมาตรฐานทางศีลธรรมจริยธรรมที่ลึกลับ อ่านแล้วสับสนจะบริสุทธิ์ผุดผ่อง ลึกลับสูงส่งให้ผู้อื่นเอาไปทำแต่อย่างใด) เราทุกคนที่เกิดมาเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทางจิตใจ ล้วนแต่รู้จักกันดีอยู่แก่ใจตามสามัญสำนึกว่าอะไรผิด อะไรถูก

๒. การประกอบธุรกิจประจำวันต้องมีศีลธรรมเป็น

เข็มทิศนำทาง พวกเราทุกคนมีเข็มทิศหรือมโนธรรมที่ได้รับการจัดวางกรอบมาจากบรรดาครูผู้ฝึกสอน ปู่ ย่า ตา ยาย นักบวช ตลอดจนบรรดาเพื่อนฝูง ญาติ ๆ ดังนั้น ก่อนจะทำอะไรควรตรวจสอบเข็มทิศทางมโนธรรมของตนเองเสียก่อน เราไม่จำเป็นจะต้องถูกบังคับด้วยกฎหมายให้ทำอะไรถูกหรือเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา ความสุภาพ ความเอื้ออาทร เมตตากรุณา ไม่ใช่เรื่องของการกำหนดให้เป็นกฎหมาย โดยกฎหมายกำหนดเรื่องที่เราต้องปฏิบัติและละเว้น จริยธรรมเป็นมาตรฐานของพฤติกรรมที่เราควรปฏิบัติและเลือกทำหรือไม่ทำก็ได้ องค์ประกอบของความสำเร็จในระยะยาวคือ ความกล้าหาญ วิสัยทัศน์

การทำงานอย่างต่อเนื่อง ความกล้าเสี่ยง โอกาส หยาดเหงื่อ ความเสียสละ ทักษะ ความสามารถ ระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์ ซึ่งไม่เคยหนีไปจากปัจจัยเหล่านี้เลย

๓. ต้องเล่นตามกติกาที่เราปฏิบัติตาม การไม่ยอมปฏิบัติตามกติกาเป็นเครื่องบ่งบอกสันดานประจำตัวของคน สันดานคนถูกกำหนดด้วยการกระทำ ซึ่งประกอบด้วยความเที่ยงตรงและความกล้าหาญ ชื่อเสียงของคนเราขึ้นอยู่กับว่าคนอื่น ๆ เขามองเห็นการกระทำของเราเป็นเช่นใด เมื่อใดก็ตามที่เรายอมลดค่านิยมของตนเองมาประนีประนอมกับมาตรฐานค่านิยมศีลธรรมจริยธรรมของคนอื่น ชื่อเสียงของเราก็จะเสียหายไปด้วยคำแก้ตัวว่า ใคร ๆ เขาก็ทำกันทั้งนั้น ใช้ไม่ได้ไม่ว่าอยู่ในวัยไหนทั้งนั้น ทั้งในวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยแก่เกินแกง คุณจะแพ้หรือชนะไม่สำคัญ ที่สำคัญกว่าคือคุณเล่นเกมแบบไหน การตัดสินใจที่มีความเสียหายมากมายมหาศาลอาจทำให้ได้เปรียบในระยะสั้น แต่ต้องจ่ายราคาแพงในภายหลังก่อให้เกิดการเยาะหยัน ขณะที่กฎกติกาการบริหารงานบางอย่างทำให้การประกอบธุรกิจไม่มีค่า สร้างความรำรวยให้กับคนโกงไม่กี่คน การแข่งขันเสรีเป็นเรื่องดี ควรฝึกลูกอยู่ในจิตสำนึกของผู้ประกอบการ แต่การโกงกัน การโกหกกัน เป็นเรื่องผิดศีลธรรมจริยธรรม มักจะนำไปสู่หายนะในที่สุด

๔. การทำตัวเป็นแบบอย่าง

ให้ทุก ๆ ครอบครัว โรงเรียน

ห้องเรียนมีมาตรฐานของตนเอง

เด็ก ๆ มักจะสังเกตพฤติกรรมของผู้ใหญ่

ลูกจ้างเฝ้าดูนายจ้าง พลเมืองเฝ้ามอง

ผู้นำชุมชนหรือผู้นำการเมือง หากบรรดาผู้นำสร้างแบบอย่างของพฤติกรรมที่เลว ๆ คนอื่นก็ย่อมทำตามเสมอ (แบบแม่ปูกับลูกปู) องค์ประกอบสำคัญของสภาวะผู้นำ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ความกล้าหาญ ทัศนคติ ความมุ่งมั่น ความถ่อมตน ความมั่นใจ และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น คนงานประมาณร้อยละ ๘๐ ต้องการผู้นำ แต่ต้องเป็นผู้นำที่ใส่ใจเอื้ออาทรต่อพวกเขาจริง ๆ ผู้นำคือคนที่ถูกเรียกร้องให้ทำสิ่งที่ไม่เคยทำได้สำเร็จมาก่อน จึงต้องยอมเสี่ยงกับความล้มเหลวและรู้จักเปลี่ยนวิกฤติให้กลายเป็นโอกาส ผู้นำต้องกล้าตัดสินใจ จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลที่ต้องการ

องค์กรมากมายที่ต้องล่มจมลงไปเพราะมีผู้นำที่ไม่กล้ารับฟังความเห็นที่ท้าทาย ตรงไปตรงมาของลูกน้องที่เฉลียวฉลาดมีความสามารถ เขามักชอบล้อมรอบตัวเองด้วยลูกสมุนประเภท

“ครึ่งกระผม ติครึ่งนาย” ทำให้คิดว่าตัวเองถูกต้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เสมอ (ฟังดูโง่ ๆ ตัวจริง) การตัดสินใจดี ๆ มักมาจากประสบการณ์จริง ซึ่งประสบการณ์จริงก็มาจากการตัดสินใจที่ผิดในอดีต ถ้าคิดว่าการศึกษามีราคาแพงก็พยายามโง่ให้มาก ๆ

๕. รักษาคำพูด การรักษาคำพูดต้องอาศัยความเด็ดเดี่ยวจิตใจที่เข้มแข็งยิ่ง (เสียสัตย์ อย่าเสียสุ้ม ซี้พม่วย มรณา) จะแสดงที่ทำเกรี้ยวกราด แสดงอำนาจบาตรใหญ่ คำรามก้องบ้านก้องเมืองกันอย่างไร หากไม่รักษาคำพูดก็เป็นที่เสื่อมศรัทธา

๖. ต้องใช้คนดีเป็นสันดานของคนใกล้ชิด เพื่อนร่วมงานจะมีอิทธิพลต่อชื่อเสียงของเรา การคบกับใคร ใช้คนแบบไหนเป็นการตัดสินใจที่สำคัญที่สุดในการจัดทีมงานของเรา เราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแวดล้อมด้วยผู้คนที่ไม่ใช่แค่อ่านแผนที่ออก แต่ต้องเป็นคนที่มีกล้าและมั่นใจในการชักจูงว่าเรากำลังเดินหลงทาง

๗. อย่าติดยึดอยู่ในกับดักของอดีต เรื่องที่แล้วก็แล้วกันไป มุ่งหน้าสู่อนาคต Al Gore แพ้เลือกตั้งประธานาธิบดี แต่ได้รับรางวัล Nobel ประธานาธิบดี Richard Nixon มีแต่ความคับแค้น ไม่ไว้วางใจใคร ความหวาดระแวงส่งผลให้เขาต้องสูญเสียตำแหน่งประธานาธิบดี ความคับแค้นอาฆาตจองเวรเป็นบ่อนทำลายสุขภาพ ทั้งทางกาย ใจ และอารมณ์ (ถึงขั้นล้มป่วยล้มตายกันมามากแล้ว) ความสำเร็จทางธุรกิจจากกรณีของมหาเศรษฐี Huntsman ที่นำมาเล่านี้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการยึดมั่นอย่างเหนียวแน่นในค่านิยมของความเที่ยงตรงสุจริต แม้แต่ในภาคธุรกิจที่มีภาพพจน์ของการแข่งขันกันในทุกรูปแบบที่มีการทุจริตผิดศีลธรรมจริยธรรม เพื่อผลกำไรแต่อย่างเดียว ในภาครัฐฯ สังคมไหนถ้าหากสามารถมีสภาวะผู้นำที่ยึดถือการปฏิบัติตามค่านิยมสุจริตเที่ยงธรรมกันอย่างจริงจัง สังคมของประเทศนั้นน่าจะมีแต่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้อย่างแน่นอน เพราะพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าในระยะยาว “ผู้ชนะคือผู้ไม่โกง”

มองรอบด้านร่างกรอบ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดประชุมประจำปี ๒๕๖๔ เรื่อง “Mission to Transform: ๑๓ หมุดหมาย พลิกโฉมประเทศไทย” เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประเทศ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของแต่ละภาคส่วนได้อย่างแท้จริง

การประชุมดังกล่าวมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกล่าวเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษ และมีผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ท่าน ได้แก่ ดร.วิโรฒ สันติประภพ อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายสมโภชน์ อาหุนัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) และ ดร.สุทธาภา อมรวิวัฒน์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท เอสซีบี อบาคัส จำกัด ให้ความเห็นต่อร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีผู้เข้าร่วมประชุมออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom และ Facebook Live ประมาณ ๓,๑๗๑ คน สรุปได้ดังนี้

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี กล่าวเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษ โดยมีสาระสำคัญ คือ การวางแผนพัฒนาประเทศจะต้องให้ความสำคัญกับการรู้เท่าทันต่อเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในโลกอย่างรอบด้าน โดยแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกที่เรียกว่า Mega Trend ได้แก่ การเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย การเปลี่ยนแปลงค่านิยมรูปแบบการใช้ชีวิต และการทำงาน ภาวะโลกร้อน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

อีกทั้งการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีขึ้นมาก่อน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและพฤติกรรมของคนในสังคมไปสู่ความปกติรูปแบบใหม่ หรือ New Normal อย่างรวดเร็ว ดังนั้น การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต จำเป็นต้องพิจารณาทั้งบริบทการเปลี่ยนแปลงภายนอกประเทศ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและศักยภาพของประเทศ รวมทั้งมุ่งเน้นการแก้ไขและบริหารจัดการความเสี่ยง และสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการจัดทำร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

อีกทั้งรัฐบาลได้วางรากฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยในแผนฯ ๑๓ ทั้ง ๕ ประการ ได้แก่ **เป้าหมายที่ ๑ การปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศให้เป็นเศรษฐกิจที่อยู่บนฐานนวัตกรรม** โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรม เช่น การพัฒนาเขตนวัตกรรมในพื้นที่ EEC **เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาคนให้มีความสามารถและมีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่** พัฒนาคนไทยให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เช่น ปรับรูปแบบการเรียนรู้และการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะที่สำคัญ ปฏิรูประบบการเรียนการสอนที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้มากขึ้น **เป้าหมายที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม** รัฐบาลพยายามขจัดความเหลื่อมล้ำในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ปรับปรุงระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการที่มีรายได้น้อย

เป้าหมายที่ ๔ การสร้างความยั่งยืนให้กับประเทศ มุ่งเน้นให้การพัฒนาประเทศในทุกมิติต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ และมีความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ โครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า และ **เป้าหมายที่ ๕ การเตรียมความพร้อมให้กับประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

ที่ประชาชนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งระบบรถไฟความเร็วสูง ระบบรถไฟฟ้า ทั้งนี้ การพลิกโฉมประเทศให้ประสบความสำเร็จ ต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ และรัฐบาลก็พร้อมที่จะสนับสนุนเพื่อ “พลิกโฉมประเทศไทย สู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”

นายอนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่า เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายหลัก ๕ ประการ จึงได้กำหนด ๑๓ หมายเหตุของการพัฒนา ครอบคลุม ๔ มิติ ได้แก่ **มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย** ประกอบด้วย ๖ หมายเหตุ **๑ การเกษตรมูลค่าสูง** มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต **๒ การท่องเที่ยว** ปรับเปลี่ยนรูปแบบสู่การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ **๓ ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า** ปรับตัวไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า และมีมาตรการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน **๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์** มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการพัฒนาและผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ วิจัยและพัฒนาทั้งสินค้าและบริการทางการแพทย์และเชิงสุขภาพ **๕ โลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค** ลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงกฎระเบียบ ส่งเสริมการเจรจาทางประเทศ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ใน และ **๖ ดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ** เร่งส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมและต่อยอดอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ **มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม** ประกอบด้วย ๓ หมายเหตุ **๗ การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม** ผลักดันการพัฒนาศักยภาพจากทรัพยากรที่มีอยู่ และสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมต่อการพัฒนา **๘ พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ** เน้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมกลไกความร่วมมือในการพัฒนาระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ **๙ การตัดวงจรความยากจน เพื่อลดความยากจนข้ามรุ่น** โดยพัฒนาศักยภาพคน สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และกระจายโอกาสในการประกอบอาชีพที่มั่นคง **มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ประกอบด้วย

๒ หมายเหตุ **๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ** ให้ความสำคัญกับการนำหลักการการพัฒนาเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) มาใช้ในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ชุมชน ในท้องถิ่น และวิสาหกิจชุมชน **๑๑ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ** ยกระดับความสามารถในการรับมือภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็ว โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและบริโภค การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ **มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ** ประกอบด้วย ๒ หมายเหตุ **๑๒ การพัฒนาคน** มีระบบที่สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาทักษะอย่างเต็มศักยภาพในทุกมิติ และ **๑๓ การพัฒนาภาครัฐ** การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการประชาชน มุ่งเป้าไปสู่ผลประโยชน์ของประชาชนและภาคธุรกิจ

ดร.วิรไท สันติประภพ อดีต

ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

มีความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาฯ

ฉบับที่ ๑๓ ดังนี้

➤ **การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและภายในประเทศ**

โดย**บริบทโลก**จะมีลักษณะเป็น “VUCA”

รุนแรงกว่าเดิม (V : Volatile ความผันผวน U : Uncertain ไม่แน่นอน C : Complex ความซับซ้อน และ A : Ambiguous ความคลุมเครือ) และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล จึงจำเป็นต้องเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงที่นอกเหนือจากการคาดการณ์ล่วงหน้าที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดี และมองฉากทัศน์ที่หลากหลาย ที่ส่งผลกระทบอย่างมหาศาลต่อภาคการผลิตและบริการของโลกและไทย **บริบทภายในประเทศ** ได้แก่ ความแตกต่างของคนระหว่างรุ่นที่แตกต่างกันทั้งด้านแนวคิดโดยรวม วิธีการดำเนินชีวิต และมุมมองต่อสังคม และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมสู่โครงสร้างแบบใหม่ในอนาคต ที่ต้องคำนึงถึงการจัดสรรและบริหารทรัพยากรให้เหมาะสมกับโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป

➤ **จุดหักเหในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓** สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ คือ การกำหนดว่าเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญหรือจุดหักเห (Tipping Point) ของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ **กรณีผ่านจุดหักเหไปแล้ว** ควรวิเคราะห์ค้นหาปัจจัยที่นำไปสู่การเกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น และตั้งรับสถานการณ์ เช่น วิกฤตสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อภาคเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและการลดลงของประชากรวัยเด็ก ซึ่งกระทบต่อ

สวัสดิการทางสังคมรองรับผู้สูงอายุในอนาคต และ**กรณียังไม่เข้าสู่จุดหักเห** ควรหาแนวทางป้องกันไม่ให้ไปถึงจุดหักเหหรือชะลอการเกิดการเปลี่ยนแปลงให้ช้าที่สุด หรือก้าวข้ามจุดหักเหโดยไม่เกิดผลกระทบแบบโดมิโน จุดหักเหที่ควรระวัง ได้แก่ องค์การภาครัฐมีขนาดใหญ่ขึ้น ความเหลื่อมล้ำสูงขึ้นทั้งด้านรายได้ การศึกษา การแข่งขันทางธุรกิจ และการเข้าถึงเทคโนโลยี การผลิตสินค้าเข้าสู่ตลาดโลกของไทยส่วนใหญ่ยังคงใช้รูปแบบและวิธีการเดิม ความเห็นต่างของคณะกรรมาธิการทำให้เกิดความขัดแย้งในด้านความคิดเห็น คุณภาพการศึกษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก และปัญหาคอรัปชันที่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญและมีผลกระทบสูงในสังคมไทย

➤ **หลักคิดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓** ต้องมีหลักคิดที่เหมาะสมและชัดเจนในการวิเคราะห์ปัญหาแบบองค์รวม ทั้งนี้ประเด็นที่ไม่อยู่บนฐานหลักคิดที่ชัดเจน ได้แก่ **การเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค** ปัจจุบันการเชื่อมต่อเป็นแบบเครือข่าย ไม่ต้องการศูนย์กลางอีกต่อไป **การเป็นประตูการค้าและการลงทุน** ประเทศต่าง ๆ สามารถทำเขตการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ ได้โดยตรง **การเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค** ห่วงโซ่อุปทานการผลิตสินค้ามีรูปแบบเป็นระดับโลก ไม่จำเป็นต้องมีห่วงโซ่อุปทานระดับภูมิภาค **การเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ระดับภูมิภาค** ประเทศไทยไม่อยู่ในโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางของสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงควรคิดที่จะทำให้ต้นทุนของบริการต่าง ๆ มีราคาต่ำที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด **การปฏิรูปกลไกภาครัฐ** เช่น ภาครัฐเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำกับดูแล ให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานและการตรวจสอบ แต่ไม่ควรเป็นผู้ลงมือเอง ปฏิรูปภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคการศึกษา ให้เป็นผู้นำดำเนินงาน และการกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้มีการทำงานแบบล่างขึ้นบนมากขึ้น เป็นต้น และ**การใช้ระบบแรงจูงใจที่เหมาะสม** คำนึงถึงต้นทุนที่แท้จริงในการผลิตและจัดการทรัพยากร โดยอาจใช้กลไกราคาเข้ามาควบคุมดูแล

➤ **การพลิกโฉมประเทศไทย** ต้องขับเคลื่อนแผนโดยจัดลำดับความสำคัญของปัญหา จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เหมาะสม และต้องแก้ไขปัญหาด้านสาเหตุ ทั้งนี้ ประเด็นที่ควรเน้นเพิ่มเติมใน ๑๓ หมายเหตุ ได้แก่ ประเด็นการแก้ไขปัญหาด้านสังคมยังไม่ชัดเจน แต่ละหมายเหตุมุ่งเน้นรายการกลุ่มอุตสาหกรรมมากเกินไป ควรกำหนดเป็นประเด็นการพัฒนาที่ยกระดับปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม การยกระดับแรงงานโดยเฉพาะแรงงานสูงอายุ และภาคการท่องเที่ยว การปฏิรูปกฎหมายและยกเลิกกฎระเบียบของราชการที่ล้าสมัย ภาคการเงินของประเทศยังคงมีเสถียรภาพทางการเงินที่ดี อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำและมีสภาพคล่อง ภาครัฐควรใช้ความได้เปรียบทางการเงินช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจใหม่

นายสมโภชน์ อาหุนัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)

ได้แสดงความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในมุมมองด้านฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าว่าทั้ง ๑๓ หมายเหตุมีความเชื่อมโยงกันทั้งหมดในหลายมิติ จึงจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน ด้วยการมีเป้าหมายที่ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญก่อน-หลัง รวมถึงระยะเวลาในการดำเนินการ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นอุปสงค์และอุปทาน เน้นการสร้างห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) สร้างผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion) และสร้างเทคโนโลยีหลัก (Core Technology) ของประเทศ แทนที่จะเป็นผู้นำจ้างผลิต ภาครัฐควรสร้างสิ่งแวดล้อมให้คนต้องการที่จะเรียนรู้ สร้างนวัตกรรม ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันและการลงทุน เพื่อให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง อีกทั้งทั้งหมายเหตุที่ ๑๓ มีความสำคัญมาก ภาครัฐจะต้องเป็นผู้สนับสนุนและควบคุมการขับเคลื่อนแผน และจัดให้คนทำงานในภารกิจที่เหมาะสม รวมทั้งต้องมีนโยบายที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ควรมุ่งเน้นใน ๑๓ หมายเหตุ ได้แก่ การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายเพื่อให้เกิดแรงผลักดันในการบรรลุผลสำเร็จของการพัฒนา การตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลสำเร็จแทนการตั้งดัชนีชี้วัดผลงาน ส่งเสริมคนไทยให้เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี การสร้างโอกาสให้สามารถก้าวข้ามวิกฤติและพัฒนาได้ก่อนประเทศอื่น และสร้างค่านิยมในการใช้สินค้าของคนไทย สร้างมูลค่าให้กับแบรนด์สินค้าไทย โดยลดอุปสรรคและเงื่อนไขในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์โดยคนไทย

ดร.สุทธภา อมรวิวัฒน์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท เอสซีบี ออบาคส์ จำกัด กล่าวถึง

ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในมุมมองด้านเทคโนโลยีว่าจุดหักเหที่สำคัญด้านเทคโนโลยีสำหรับประเทศไทย ได้แก่ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent: AI) ระดับร่องรอยข้อมูลข่าวสารในโลกดิจิทัล (Digital Footprint) ที่มีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดิจิทัลสามารถนำไปใช้ได้หลากหลายสาขา เช่น การเกษตร การท่องเที่ยว เป็นต้น ควรผลักดันเทคโนโลยีทุกด้านไปพร้อมกัน ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี ได้แก่ การเข้าถึงและความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีที่จำกัดของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้มีรายได้น้อย การใช้เทคโนโลยี

ในทางที่ผิดด้วยการไม่เข้าใจสิทธิ กฎ กติกา อย่างชัดเจน และการเข้าถึงเนื้อหาที่เหมาะสม จึงควรให้ความสำคัญกับการตั้งระบบกลาง กฎ กติกา ระเบียบของภาครัฐ ควรเอื้อต่อธุรกิจดิจิทัลที่ก่อให้เกิดการเข้าถึงและแข่งขันอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และสนับสนุนการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด

สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาเทคโนโลยี ๓ ด้าน ได้แก่ **(๑) ประชากร** ด้วยการน้อมนำหลักการทำงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ **เข้าใจ** การเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล บทบาทและสิทธิของประชาชน และบทบาทของเทคโนโลยีในการพัฒนาธุรกิจ **เข้าถึง** การพัฒนาเครื่องมือในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น อินเทอร์เน็ต **พัฒนา** ภาครัฐพัฒนาประชาชนให้เข้าใจในสิทธิที่จะเลือกเปิดเผยข้อมูลของตนเอง ผู้ให้บริการต้องให้ข้อมูลที่ง่ายและชัดเจนต่อประชาชน และควรมีช่องทางร้องเรียนที่ประชาชนรับทราบได้อย่างชัดเจน **(๒) การสร้างโครงสร้างฐานข้อมูล** ภาครัฐควรพัฒนาพื้นที่กลางของข้อมูลเปิด (Open Data Policy) และแพลตฟอร์มข้อมูลเปิด (Open Data Platform) ที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง และมีกฎระเบียบที่ชัดเจน เพื่อความปลอดภัยและป้องกันไม่มีผู้แข่งขันที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนร่วมมือด้วย และ **(๓) การสร้างระบบและระเบียบการแข่งขันอย่างเท่าเทียมกัน** ปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาททั้งการเป็นผู้กำกับและผู้เล่นในธุรกิจ การแข่งขันที่เท่าเทียมจึงเป็นไปได้ค่อนข้างยาก นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร สาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะทักษะด้านต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้นำ การคิดเชิงวิจักษ์ญาณ ความรู้ความเข้าใจในการแยกแยะข่าวสาร การสื่อสารข้ามรุ่น และการสื่อสารความคิดของตนเอง

สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมออนไลน์ได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

➤ **ภาพรวมของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓** อาทิ ควรจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวมและแผนการจัดการปัญหาวิกฤตต่าง ๆ จัดลำดับความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนฯ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และความเข้าใจถึงเป้าหมายร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้น สร้างกลไกการขับเคลื่อนงานร่วมกันที่ชัดเจนของภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ควรนำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ บรรจุอยู่ในยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณประจำปี โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นเร่งด่วนที่รองรับเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ การกำหนดเป้าหมายของแผนและตัวชี้วัด ควรพิจารณาการบรรลุผลการพัฒนาตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดกลไกสนับสนุนที่เอื้อต่อการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนอย่างแท้จริง กำหนด

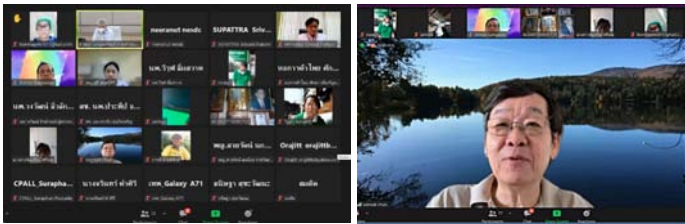
เป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายในระยะยาวของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ประมวลความเห็นและความต้องการในพื้นที่บรรจุในแผนที่ยึดโยงกับจังหวัด

➤ **ความเห็นรายหมวดหมาย อาทิ (๑) ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก** ควรมีตัวชี้วัดที่เป็นการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จ (Objective and Key Result) สร้างรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิต “ยานยนต์ไฟฟ้า” ที่แตกต่างจากเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมัน” **(๒) ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง** สร้างการยอมรับเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ผลิตในประเทศไทย รวมทั้งสมุนไพรรักษาโรค **(๓) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้** เพิ่มจำนวนและสัดส่วน SMEs ต่อ GDP มาตรการให้ธุรกิจขนาดใหญ่ร่วมมือและช่วยเหลือ SMEs **(๔) ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน** เพิ่มอำนาจให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมากขึ้น และผนึกกำลังกับภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง สนับสนุนทรัพยากรหรือเงินทุนในการพัฒนาเมืองเล็ก **(๕) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ** ให้ความสำคัญกับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดของหน่วยงานราชการ ลดภาษีนำเข้าอุปกรณ์ทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดพลังงาน ส่งเสริมการผลิตอุปกรณ์ประหยัดพลังงานในประเทศ **(๖) ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง** พัฒนาและปลูกฝังให้เป็นคนมีคุณภาพ มีคุณธรรม รับผิดชอบ ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และนักสร้างสรรค์ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและบุคลากรในโรงเรียนกรุงเทพฯ และปริมณฑลกับโรงเรียนต่างจังหวัดให้ใกล้เคียงกัน **(๗) ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน** ปฏิรูปภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและขนาดเล็กลง มีกลไกความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการใช้ดิจิทัล การปรับเปลี่ยนทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในด้านคุณธรรม จริยธรรม เพิ่มประเด็นการทุจริตประพฤติมิชอบ และ **(๘) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง** เน้นการพัฒนาด้านเกษตรกรรมให้เป็นภาคเศรษฐกิจหลัก การเพิ่มคุณค่าและยกระดับศักยภาพการเกษตรในระดับชุมชน เช่น เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรวิถีชุมชน สีเขียว เป็นต้น การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสนับสนุนเงินทุนในการทำเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย

ทั้งนี้ สศช. จะเปิดรับฟังและระดมความเห็นต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๔ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา ให้แล้วเสร็จภายในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๖๕ เพื่อประกาศใช้ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ต่อไป

เวทีทิศทางอนาคตประเทศไทย เป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานสำคัญ ๕ องค์กร* เป็นเวที Think Do Tank แบบไม่เป็นการ ในการสร้างและเชิญชวนภาคที่เกี่ยวข้องมาร่วมพูดคุยกัน อย่างเป็นกันเอง และขับเคลื่อนงานนอกเวทีร่วมกัน ด้วยการสร้างพื้นที่และเรียนรู้ร่วมกัน ในลักษณะร่วมกันทำโครงการนำร่องในพื้นที่ เพื่อออกแบบและค้นหาแนวทางและขับเคลื่อนประเทศไปสู่อนาคตที่ดีกว่า และรวบรวมเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย ซึ่งที่ผ่านมา ได้นำเสนอผลการจัดเวทีไปแล้ว ๒ ครั้ง **เวทีแรก** “กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓” โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่มี ๑๓ หมายเหตุเป็นจุดพลิกผันของประเทศไทย **และเวทีที่ ๒** “จินตนาการใหม่การกระจายอำนาจ” โดยสถาบันพระปกเกล้า (พป.) เป็นการสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างความเจริญในพื้นที่ที่มีหลากหลายภาค

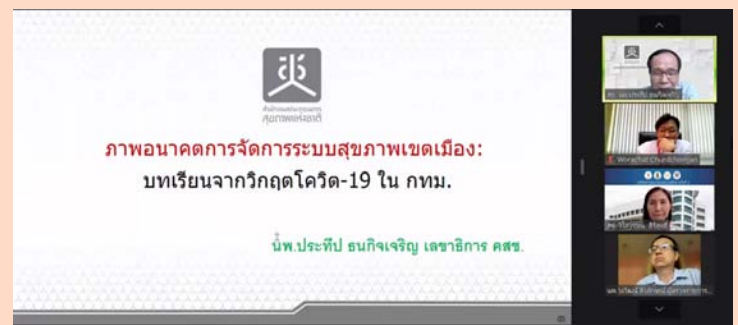

สำหรับในช่วงเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้จัดเวทีอีก ๒ ครั้ง นับเป็นครั้งที่ ๓ คือ หัวข้อ **“ภาพอนาคตการจัดการระบบสุขภาพเขตเมือง : บทเรียนจากวิกฤตโควิด-๑๙ ใน กทม.”** เป็นการนำเสนอระบบสุขภาพภายใต้สถานการณ์โควิด ศักยภาพในการจัดการโรคระบาดในเมืองและชนบท และบทเรียนที่ได้รับ ที่นำไปสู่การออกแบบและพัฒนาแบบระบบสุขภาพเขตเมือง มีสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) เป็นเจ้าภาพหลัก และครั้งที่ ๔ หัวข้อ **“โอกาสและทิศทางอนาคตประเทศไทยจากมุมมองของคนรุ่นใหม่”** เน้นการระดมความเห็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น ปัญหาอุปสรรค โอกาส และแนวทางที่จะไปถึงภาพฝันในอนาคตใน ๕ ประเด็น ได้แก่ ผลักดันและบริกาสำหรับ

อนาคต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต การเชื่อมต่อกับโลก ประเด็นสังคมที่ส่งผลต่ออนาคต และโลกของเราในอนาคต มีสภาหอการค้าไทย เป็นเจ้าภาพหลัก

เวทีที่ ๓ ภาพอนาคตการจัดการระบบสุขภาพเขตเมือง : บทเรียนจากวิกฤตโควิด-๑๙ ใน กทม.

เวทีครั้งที่ ๓ จัดเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ ผ่านการประชุมระบบออนไลน์ โดย สช. เป็นเจ้าภาพ ผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๘๘ คน มีสาระที่น่าสนใจ ดังนี้

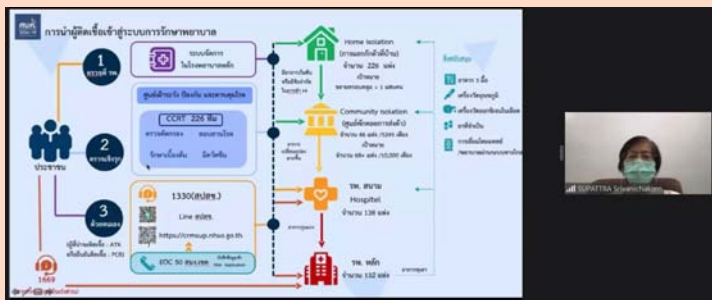

นายแพทย์ประทีป ธนกิจเจริญ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) กล่าวถึงจุดแข็งระบบสาธารณสุขไทย ๗ ประการ ได้แก่ (๑) โครงสร้างดี มีโรงเรียนแพทย์ถึงสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง (สสม.) ที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ (๒) การแพทย์ดี มีมาตรฐานสากล (๓) การสาธารณสุขดี มีการทำงานเชิงรุก (๔) กำลังคนมีประสิทธิภาพ การผลิตและพัฒนาได้มาตรฐานสากล (๕) หลักประกันสุขภาพทั่วถึง (๖) อาสาสมัครและสุขภาพภาคประชาชนเข้มแข็ง และ (๗) มีเครดิตทางสังคมสูง **สิ่งท้าทายระบบสาธารณสุขเขตเมือง (กทม.)** มี ๗ ข้อ ดังนี้ (๑) ทรัพยากรมากและหลากหลาย (๒) การจัดการไม่เป็นเอกภาพ (๓) บริการการแพทย์แยกส่วน (๔) ระบบปฐมนิเทศ (๕) การมีส่วนร่วมของประชาชนมีจำกัด (๖) กลุ่มเปราะบางเข้าถึงระบบบริการ และ (๗) ไม่พร้อมรับวิกฤต

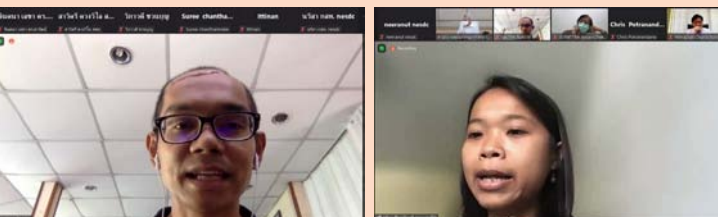
นายแพทย์วรงค์วัฒน์ ลีลักษณ์ รองหัวหน้าผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวถึงความท้าทายต่อการจัดบริการสาธารณสุขในกรุงเทพฯ มีสาเหตุมาจากบริบทของ กทม. คือ (๑) ข้อมูลจำนวนประชากรไม่แน่นอน เนื่องจากมีการเคลื่อนย้ายแรงงานทั้งคนในประเทศจากปริมณฑลและจังหวัดต่าง ๆ และแรงงานต่างด้าว และ (๒) กลุ่มเปราะบางหลากหลายกลุ่มเข้าถึงบริการ

* ประกอบด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สถาบันพระปกเกล้า (พป.) และมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)

สาธารณสุข และผู้ให้บริการเข้าถึงถึงกลุ่มคนเหล่านี้ และ**การจัดการภาวะวิกฤตของ กทม.** โดยการ (๑) จัดการและนำข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และน่าเชื่อถือ มาใช้ในการวิเคราะห์และวางกลยุทธ์ในการจัดการ (๒) ปรับโครงสร้างการจัดการ การเตรียมการ ซักซ้อม และวางแผน รวมทั้งทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอื่น ๆ อาทิ ชุมชน ภาคประชาชน กลุ่มจิตอาสาต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดการของ ศบค. กทม. และสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขต ให้เข้มแข็ง (๓) สร้างการสื่อสารที่ก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันของหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในพื้นที่ และ (๔) การแก้ไขปัญหาเชิงรุก

แพทย์หญิงสุพัตรา ศรีวณิชชากร เครือข่ายแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว (Family Medicine CoCare : FM CoCare) นำเสนอประสบการณ์การจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิและการพัฒนาระบบสุขภาพใน กทม. ว่า FM CoCare มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานเชื่อมต่อความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านสุขภาพและสังคม โดยทำงานรูปแบบใหม่ที่เป็นการสื่อสารทางไกลผ่านระบบดิจิทัล ร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัครหลายภาคส่วน ทั้งประชาสังคม แพทย์ และวิชาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้ สิ่งสำคัญในการจัดการปฐมภูมิที่มีประสิทธิภาพและสามารถรับมือกับความท้าทายในอนาคต ได้แก่ การอภิบาลระบบ (Governance) การบริหารจัดการและเชื่อมโยงระบบการให้ความช่วยเหลือของทุกภาคส่วนให้มีเอกภาพ ทั้งลักษณะเดิมและนวัตกรรมบริการใหม่ เช่น การจัดสรรทรัพยากร การป้อนกลับข้อมูลต่าง ๆ ให้สาธารณสุขได้รับรู้ การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เป็นต้น และพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

นายแพทย์วิรุฬ ลิ้มสวาท สำนักวิจัยสังคม และทีมงานในพื้นที่ ประกอบด้วย **นายคริส โปตระนันท์** กลุ่มเส้นด้าย **นางชุดิมา เรืองแก้วมณี** เครือข่ายคลองเตยดีจัง และ**นางนุชจรี พันธุ์โสม** เลขาธิการสภาองค์กรชุมชนเขตวังทองหลาง นำเสนอบทเรียนจากพื้นที่ : ปฏิบัติการตัดวงจรระบาด สู้ต้นแบบภูัวิกฤต

ชุมชนรับมือโควิด-๑๙ ว่า แรงงานต่างด้าวเป็นกลุ่มเปราะบางที่ทำให้โรคระบาดแพร่กระจายมากขึ้น เนื่องจากมีปัญหาด้านเอกสาร ไม่สามารถเข้ารับการตรวจและเบิกจ่ายค่าตรวจและรักษาในสถานบริการ อีกทั้งไม่มีหน่วยงานเข้าไปจัดการอย่างเป็นระบบกับกลุ่มผู้ป่วยติดเชื้อ ออทิสซึม ผู้สูงอายุ อัลไซเมอร์ จิตเวช หรือกลุ่มที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง และการจัดการข้อมูลของแต่ละระบบยังไม่เชื่อมโยงกัน ดังนั้น ภาครัฐควรปรับระเบียบการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ บูรณาการและเชื่อมโยงการทำงานภายในเขตมากขึ้น บริหารจัดการอย่างเป็นระบบและรวดเร็ว ทำงานเชิงรุกมากขึ้น และจัดสรรทรัพยากรในการทำงานตามความต้องการของพื้นที่ ทั้งงบประมาณ บุคลากร เวลา และความรู้เกี่ยวกับโรคและการระบาด

ทั้งนี้ มีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการจัดการระบบสุขภาพหลายประเด็น อาทิ

➢ **นโยบาย** ควรปรับปรุงนโยบาย แก้ไขกฎระเบียบ และข้อเสนอต่าง ๆ ให้สามารถทำงานได้รวดเร็วในการจัดการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า อาทิ การคัดกรองและแยกผู้ป่วย และการอนุญาตให้ภาคเอกชนและคลินิกเวชกรรมที่มีบุคลากรและศักยภาพมาสนับสนุนการทำงาน

➢ **การบริหารจัดการ** ได้แก่ **การปรับปรุงการบริการสุขภาพในสถานการณ์ปัจจุบันให้ดีขึ้น** อาทิ กำหนดแนวทางการทำงานของ Nursing Home ให้ชัดเจน และจับคู่กับโรงพยาบาลต่าง ๆ ในการดูแลกลุ่มเปราะบาง การทำ ATK และ PCR ในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง กำหนดระยะเวลาการฉีดวัคซีนทุกกลุ่มให้ชัดเจน การให้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับโรค วัคซีน และสื่อสารไปยังประชาชนให้ชัดเจนในลักษณะรวมศูนย์ จุดเดียวและเบอร์เดียว จัดทำข้อมูลแบบทันทีที่สามารถนำมาวิเคราะห์และตัดสินใจได้ **การบริการสุขภาพยุคใหม่ให้มีประสิทธิภาพ** เช่น วางระบบสุขภาพครัวเรือนให้ชัดเจน จัดทำระบบสุขภาพคนเมืองหรือคนในชุมชน พัฒนาระบบข้อมูลและเครือข่ายต่าง ๆ ด้านสาธารณสุขให้เชื่อมโยงกัน ให้มีความสำคัญกับหน่วยบริการปฐมภูมิขนาดเล็กหรือคลินิกเวชกรรมในชุมชน บูรณาการการทำงานของหน่วยงานสาธารณสุขทั้งระบบและสหวิชาชีพต่าง ๆ ปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินงานของกองทุนต่าง ๆ ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับระบบการเข้าถึงบริการสาธารณสุขให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้พิการทางตา หู และออทิสติก และ**การบริหารจัดการเมือง** เช่น การจัดการปัญหาและให้มีอำนาจในการบริหารจัดการเมืองด้วยตนเอง พัฒนาศักยภาพคนหรืออาสาสมัครในพื้นที่ การวางแผนเมืองใหม่ที่สามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรค และการใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาและวางแผนการบริหารจัดการเมือง อาทิ ระบบการจัดการติดตามและตรวจสอบขั้นตอนงาน ระบบเตือนภัย

➢ **สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ชุมชน และภาคีเครือข่าย** เช่น ภาครัฐและเอกชนต้องมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงกัน

ใน ๔ เรื่อง ได้แก่ ข้อมูลและองค์ความรู้ การสื่อสารกับประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การทำงานของอาสาสมัครในการลงพื้นที่ โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ และประสานและทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งระดับบนและล่าง ตั้งแต่ครัวเรือน ชุมชน และองค์กรท้องถิ่น หรือเขต จนเกิดความเชื่อมั่นและเป็นพลเมืองตื่นรู้

➤ **อื่น ๆ** อาทิ สช. หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาที่ประสบอยู่ จัดลำดับความสำคัญ ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขต่าง ๆ ให้เป็นระบบในรูปแบบเอกสารที่สะดวกในการเข้าถึง และเป็นรูปธรรมในทุกมิติ เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต และนำเสนอรัฐบาล สช. ควรจัดทำข้อเสนอแนะระยะสั้นและระยะยาวเสนอเวทีสมัชชาสุขภาพ

เวทีที่ ๔ โอกาสและทิศทางอนาคตประเทศไทย จากมุมมองของคนรุ่นใหม่

สำหรับเวทีครั้งที่ ๔ จัดเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผ่านการประชุมระบบออนไลน์ โดย หอการค้าไทย เป็นเจ้าภาพ ผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๑๗๐ คน มีสาระที่น่าสนใจ ดังนี้

นายปิยะชาติ อิศรภักดี ประธาน

เจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แบรนดิ คอร์ปอเรชัน

จำกัด กล่าวถึง “โอกาสของประเทศไทย

ภายหลังโควิด : Profit People Planet เติบโตอย่างยั่งยืนได้อย่างไร” ว่า ปัจจุบันองค์กรธุรกิจต้องปรับตัวสู่การเป็น Triple Bottom

Line Company คือ สร้างความแตกต่าง มีความสามารถในการแข่งขัน และมุ่งสู่ความยั่งยืน ขณะเดียวกันต้องมีความพร้อม ความสามารถในการดึงดูดใจที่นำไปสู่การยอมรับ มีส่วนร่วม หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในองค์กร (Soft Power) เติบโตไปพร้อมกัน สร้างความเป็นเจ้าขององค์กร และบรรลุปันธกิจร่วมกัน ซึ่งขณะนี้ เป็นยุคสังคมดิจิทัลที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีผลต่อการวางกลยุทธ์ทางธุรกิจ ดังนี้ (๑) รูปแบบการค้าขายเปลี่ยนไป เครือข่ายสังคมออนไลน์กลายเป็นประเทศใหม่ และแตกออกเป็นชุมชนบนออนไลน์ย่อย ๆ ตามความสนใจ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการทำธุรกิจที่เชื่อมโยงกับลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น (๒) ผลกระทบจากการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้โลกไม่มีเสถียรภาพ จึงเกิดองค์กรกลางที่พยายามช่วยเหลือประเทศที่ยากจนและประเทศที่มีรายได้ปานกลาง เพื่อสร้างสมดุล และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ที่มีการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในห่วงโซ่คุณค่า และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียด้วยกระบวนการที่เหมาะสม ดังนั้น เป้าหมายการทำธุรกิจจึงเปลี่ยนเป็นการดูแลลูกค้า สังคม และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีค่านิยมร่วมของธุรกิจ ซึ่งผู้ประกอบการที่จะสนับสนุนธุรกิจที่ดีต่อโลกและผู้คน นับเป็นโอกาสทางธุรกิจ และ (๓) ภาคธุรกิจต้องปรับตัวโดยไม่ต้องรอภาครัฐหรือคนอื่นมาเข้ามาช่วยแก้ปัญหา โดยนำศักยภาพของธุรกิจมาร่วมแก้ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม

และสร้างตลาดของตนเองและโอกาสทางธุรกิจที่ดี เพื่อให้สอดคล้องกับปัจจุบันของโลกธุรกิจที่เปลี่ยนเป็นการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ และมีทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้มากขึ้น

ปัญหาของประเทศไทย คือ พังพาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากเกินไปจนไม่มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ขนชั้นกลางในประเทศน้อยลง ขณะที่คนจนเพิ่มขึ้น เกิดเป็นช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการประเทศและการสร้างการมีส่วนร่วม ดังนั้น ประเทศไทยจึงต้องเน้นนวัตกรรมในการทำธุรกิจที่ยั่งยืนต้องดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตไปพร้อมกับองค์กร ช่วยเหลือคนรุ่นใหม่ในการทำธุรกิจใหม่ให้สามารถเติบโตได้อย่างเข้มแข็ง และมองความยั่งยืนเป็นโอกาสทางธุรกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย คนรุ่นใหม่ต้องเป็นกำลังสำคัญในการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก

รศ.ดร.ธนวรรณ พลวิชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัย

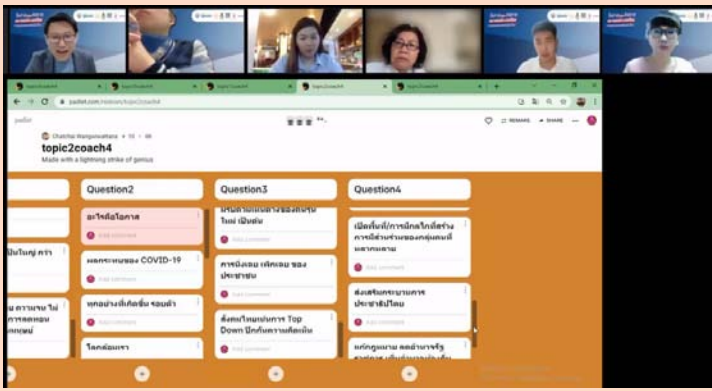
หอการค้าไทย กล่าวถึงคนรุ่นใหม่กับการสร้างอนาคตกับ

ทิศทางประเทศไทยว่า ปัจจุบัน Generation Y และ Z มีการใช้จ่ายในระบบเศรษฐกิจและรับผิดชอบต่อสังคมค่อนข้างสูง จึงได้จัดทำแบบสำรวจ (Poll) เพื่อกำหนดทิศทางอนาคตประเทศไทย ผ่านการตอบคำถาม ๗ ข้อ

สรุปผลได้ดังนี้ **ข้อ ๑** ประเทศไทยมีจุดอ่อนมากกว่าจุดแข็ง **ข้อ ๒** ปัจจัยสนับสนุนภายนอกที่นำไปสู่ความเป็นไปได้หรือโอกาสในการพัฒนาในอนาคตมีมากกว่าการเผชิญกับภัยคุกคามหรืออุปสรรค **ข้อ ๓** ควรเน้นการพัฒนาการแปรรูปเกษตรกรรม บริการที่เน้นการใช้เทคโนโลยี เกษตรกรรมอุตสาหกรรมขั้นสูง-ขั้นกลาง-ขั้นต้น ตามลำดับ **ข้อ ๔** ควรพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายด้านเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การแพทย์ครบวงจร การแปรรูปอาหาร การบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ตามลำดับ **ข้อ ๕** และ **ข้อ ๖** ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ควรให้ความสำคัญและพัฒนามากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และ **ข้อ ๗** ประเด็นสังคมที่โดดเด่นและส่งผลกระทบต่อสร้างความเปลี่ยนแปลงในอนาคตมากที่สุด ๓ ประเด็นแรกที่สนใจ คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต ประเด็น/ปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่ออนาคต และผลิตภัณฑ์และบริการสำหรับอนาคต ทั้งนี้ อาจกล่าวโดยสรุปว่า มุมมองคนรุ่นใหม่ต้องการเน้นการพัฒนาทางด้านสังคมนำหน้าด้านเศรษฐกิจ และให้ความสนใจประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การเติบโตของโลกอย่างยั่งยืน

ที่ประชุมได้ระดมความเห็นใน ๕ ประเด็น สรุปได้ ดังนี้

➤ **ผลิตภัณฑ์และบริการสำหรับอนาคต (Product & Service for the Future)** คนไทยมีความสามารถในการเพิ่มมูลค่าทั้งด้านการผลิตและบริการ และโดดเด่นหลายด้าน อาทิ อาหาร การเกษตร ท่องเที่ยวชุมชน/มรดกโลก

การสร้างหนัง/ละคร โดยมุ่งเป้าไปที่การส่งออกและการทำตลาดออนไลน์/ดิจิทัลสู่ต่างประเทศ การต่อยอดเอกลักษณ์ความเป็นไทยในธุรกิจ การเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพและการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ แต่ยังมีอุปสรรคและข้อจำกัดที่สำคัญ อาทิ กฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายภาครัฐที่ไม่รองรับเศรษฐกิจดิจิทัล ระบบการศึกษาไม่ส่งเสริมการเรียนรู้แนวใหม่ และขาดแรงจูงใจและการส่งเสริมธุรกิจ ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างธุรกิจใหม่ การสร้างผู้เชี่ยวชาญและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้รองรับเทคโนโลยีและดิจิทัล เช่น การพลิกโฉมดิจิทัล การนำระบบการเก็บข้อมูลที่เชื่อมโยงต่อกันมาใช้ในการกระจายข้อมูล เป็นต้น และเปิดกว้างให้ภาคเอกชนร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ธุรกิจสร้างใหม่และนวัตกรรมของประเทศให้มีความชัดเจน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากศักยภาพของพื้นที่ ทั้งด้านภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ Soft Power

➢ **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต (People for the Future)** สิ่งที่คุณเข้าร่วมประชุมต้องการเห็นคนในอนาคต คือเป็นคนดี มีจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบสูง รอบรู้ วิสัยทัศน์กว้างไกล คิดนอกกรอบ กล้าแสดงออก พัฒนา/เพิ่มศักยภาพตนเองในการเรียนรู้ทั้งการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (Upskill) การสร้างทักษะใหม่ที่จะจำเป็นในการทำงาน (Reskill) การล้มแล้วลุกเร็ว ทุกครั้งที่เจอปัญหา (Resilience Skill) โดยมีทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการทำงาน (Hard Skill) ทักษะในการเข้าสังคม (Soft Skill) และมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ การสร้างคนให้มีคุณภาพจึงต้องขจัดจุดอ่อนด้วยการปฏิรูประบบการศึกษา ภาครัฐ/เอกชน/การศึกษาาร่วมกันสร้างและออกแบบหลักสูตร และผลิตคนให้ตรงกับความต้องการของภาคธุรกิจ/การเปลี่ยนแปลง ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมและทัศนคติที่ดีตั้งแต่เด็ก การพัฒนาคนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์/ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล/มองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต การปรับเปลี่ยนทัศนคติของรัฐบาลและภาครัฐ และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลักดันนโยบายสาธารณะ รวมทั้งเสริมสร้างจุดแข็งของไทยคือ วัฒนธรรมและสังคมเอื้ออาทร

➢ **การเชื่อมต่อกับโลก (Connect to the World)** จากความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมที่ต้องการให้ประเทศไทยเชื่อมต่อกับโลก ไทยมีความร่วมมือกับนานาประเทศทั้งระดับโลกและอาเซียน เป็นศูนย์กลางของโลกด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ/ศูนย์กลางการเดินทางของเอเชีย การใช้ Soft Power เป็นพลังในการพัฒนาประเทศ พัฒนาคนรุ่นใหม่ให้มีทักษะและความพร้อมในด้านภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยประเทศไทยมีต้นทุนที่เข้มแข็ง เช่น การท่องเที่ยว

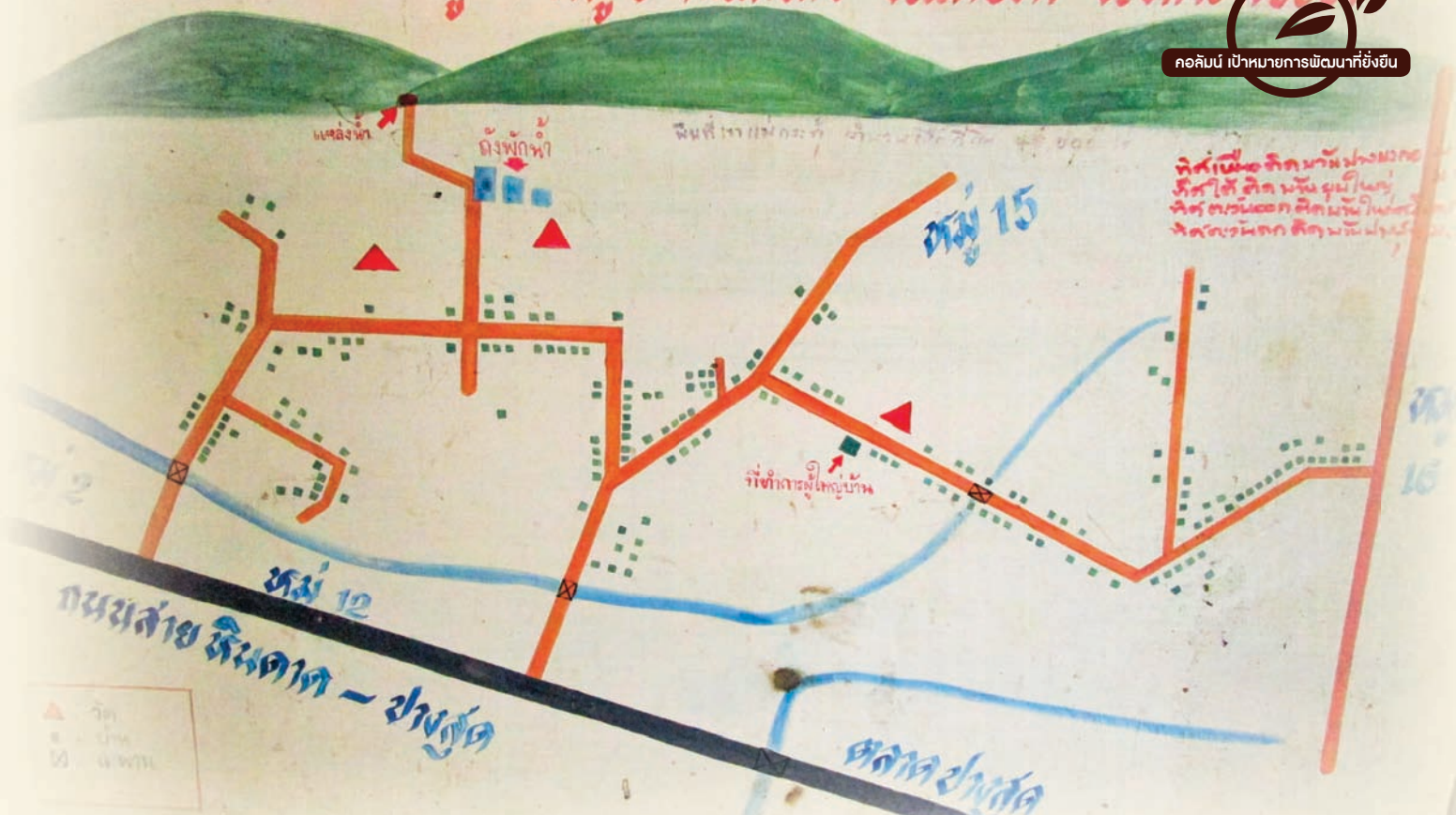
การแพทย์และสมุนไพร วิถีความเป็นไทย ความมีน้ำใจ อภัยาคัยดี มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม/ทรัพยากรธรรมชาติ ขณะเดียวกันก็ยังมีปัญหาอุปสรรค คือ ขาดการวางกลยุทธ์เชิงรุกในการรองรับการแข่งขันที่สูง มีข้อจำกัดกฎหมายระหว่างประเทศ คนไทยขาดทักษะด้านดิจิทัลและภาษาต่างประเทศ และความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา ดังนั้น ภาครัฐต้องปฏิรูปโครงสร้าง/หลักสูตร/ระบบการศึกษา ยกเลิก/ปรับกฎหมายระเบียบที่เป็นอุปสรรคหรือล้าหลัง เร่งการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน สร้าง/จัดเวทีแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ แบบกึ่งทางการในประเด็นต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการแข่งขันระดับโลก และสนับสนุนอุทยานดิจิทัลสู่เวทีโลก รวมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในด้านต่าง ๆ

➢ **ประเด็นสังคมที่ส่งผลกระทบต่ออนาคต (Social Issues in the Future)** ที่ประชุมมีความเห็นว่า สังคมไทยมีความเหลื่อมล้ำและคอร์รัปชันสูง ระบบอุปถัมภ์ กฎหมายล้าหลังและการเลือกปฏิบัติ การยึดติดกรอบคิดเดิม/ปิดกั้นความคิดเห็น/ขาดความสามัคคี หลักสูตรการศึกษาไม่เข้ากับยุคสมัย ขาดทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) และเข้าสู่สังคมสูงวัย ขณะที่จุดแข็งของสังคมคือ มีน้ำใจและความเอื้ออาทร นโยบายของประเทศที่เอื้อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ทรัพยากรของประเทศมีหลากหลายและปริมาณมาก ซึ่งภาครัฐต้องผนวกจุดแข็งและสร้างสิ่งที่เอื้อประโยชน์ให้สังคมไทย อาทิ การปลูกฝังจริยธรรม ยกระดับการศึกษาที่เน้นการคิดมากกว่าการจำและนำวิชาศีลธรรมกลับเข้ามาในหลักสูตร สร้างทีมบริหารประเทศที่เป็นคนเก่งและดี ลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจท้องถิ่น ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐ และสร้างแพลตฟอร์มในการสร้างพลังร่วมและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่สังคมที่มีความเท่าเทียม เสมอภาค ปลอดภัย โปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ มีความสมานฉันท์ ยอมรับความเห็นต่างด้วยเหตุผล และลดความเป็นวัตถุนิยม

➢ **โลกของเราในอนาคต (Our Planet in the Future)** คนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในฐานะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ทำให้โลกในอนาคตมีความน่าอยู่ตามอุดมคติ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง โดยคาดหวังที่จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืน เช่น เพิ่มพื้นที่สีเขียว การจัดการขยะที่ดี ซึ่งต้องปลูกฝังสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงผลและปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการให้ความรู้และบรรจุในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่เล็ก ๆ การแก้ไขกฎหมาย การบังคับใช้ และมาตรการจูงใจที่เอื้อต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการใช้พลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานสะอาด และสร้างพลังและบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างเข้มข้น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้มีบทบาทในการปกป้อง ดูแล และรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน

ทั้งนี้ ความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ได้นำไปต่อยอดและเติมเต็มในสมุดปกขาวและเสนอนายกรัฐมนตรี ในการประชุมหอการค้าทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๑ พ.ย. ที่ผ่านมา

ตัวอย่างการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน : “ชุมชนบ้านมอสวรรค์ กับระบบประปาภูเขา “ออร์แกนิก” ที่ยั่งยืน”

ในปี ๒๕๓๕ พื้นที่ป่าเขาแม่กระทุ้งจำนวน ๔๕,๐๐๐ ไร่ ถูกลักลอบตัดและเกิดไฟป่า ทำให้พื้นที่ป่ากว่า ๑๕,๐๐๐ ไร่ ได้รับความเสียหาย ภูเขาที่เคยเขียวชอุ่มกลับกลายเป็น “เขาหัวโล้น” ส่งผลให้แหล่งน้ำที่ซึมซับมาจากรากไม้บนภูเขามีน้อยลง ชาวบ้านที่อาศัยอยู่รอบเขาแม่กระทุ้งโดยเฉพาะบ้านมอสวรรค์ อ.แม่วังก์ จ.นครศรีธรรมราช ประสบภาวะขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และต้องซื้อน้ำจากรถขายน้ำ ปัญหาเหล่านี้ทำให้ชุมชน หันมาร่วมกันแก้ไขปัญหานี้โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้ชาวบ้านบ้านมอสวรรค์มีระบบ น้ำประปาภูเขามาใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคตลอดทั้งปี มีการดูแลผืนป่าที่ได้ร่วมกันฟื้นฟูกลับมากกว่าหมื่นไร่ ให้เป็น ป่าต้นน้ำที่ให้ความชุ่มชื้นและระบบนิเวศที่สมดุล เข้าใจถึง ความสำคัญของป่า น้ำ ธรรมชาติ การอนุรักษ์ เกิดความภาคภูมิใจ และเกิดการพัฒนายั่งยืน ตามคำกล่าวที่ว่า **“คนในเมืองใหญ่ ใช้ประปาปนคลอรีน แต่คนอยู่กับป่าใช้ประปาออร์แกนิก”**

ส่งผลให้ชาวบ้านมอสวรรค์มีระบบน้ำประปาภูเขามาใช้ เพื่อการอุปโภคและบริโภคตลอดทั้งปี

กระบวนการพัฒนาของชาวบ้านมอสวรรค์เริ่มต้น เมื่อปี ๒๕๓๙ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท. ในขณะนั้น) กรมป่าไม้ และหน่วยราชการในพื้นที่ได้เลือก ภูเขาแม่กระทุ้งเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการปลูกป่าถาวร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องใน วโรกาสทรงครองราชย์ ปีที่ ๕๐ ชาวบ้านมอสวรรค์และ ชุมชนใกล้เคียงที่ต้องการฟื้นฟูสภาพป่า ได้เข้าร่วมโครงการ ในการปลูกป่าและดูแลรักษาต้นไม้ ทำให้สภาพป่าเริ่ม กลับคืนมา ธรรมชาติเริ่มฟื้นตัว มีน้ำซับจากรากไม้มากขึ้น และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยได้เข้ามาสนับสนุนให้ชาวบ้าน จัดตั้ง “เครือข่ายแม่วังก์ชุมชนคนรักป่า” ขึ้น เพื่อร่วม ฟื้นฟูป่าที่เป็นแหล่งต้นน้ำอย่างต่อเนื่อง ต่อมาในปี ๒๕๔๐

นายวิชัย เส็งเอี่ยม ผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้านบ้านมอสุวรรณค์ได้รวมตัวกันปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาลาดแคลนน้ำของหมู่บ้าน โดยจัดเวทีประชาคมร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ศักยภาพชุมชน และแนวทางการแก้ไข พบว่า มีแหล่งน้ำซับบนเขากระทุ้งแต่อยู่ไกลออกไป ๑๔ กิโลเมตร ชุมชนจึงเดินทางไปศึกษาเรียนรู้การทำประปาภูเขาที่บ้านสวนพลู-พุต้อ จ.อุทัยธานี และเห็นพ้องร่วมกันในการสร้างประปาภูเขา ด้วยการวางท่อใต้ดินนำน้ำจากภูเขาแม่กระทุ้งเข้ามายังหมู่บ้าน จนประสบความสำเร็จในปี ๒๕๔๒ โดยมีกระบวนการทำงาน ดังนี้

๑. ชุมชนวางแผนร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน ชาวบ้านมอสุวรรณค์ได้ทำการศึกษาหาแหล่งเงินสนับสนุน พบว่า ลักษณะการดำเนินงานสามารถขอรับการสนับสนุนจากโครงการลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Fund : SIF) ได้ ชาวบ้านมอสุวรรณค์ได้ศึกษาเรียนรู้และร่วมกันจัดทำข้อเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จากกองทุน SIF โดยใช้แรงงานของชาวบ้าน

๒. ศึกษาหาองค์ความรู้เพิ่มเติมและทำงานด้วยความเพียร ชาวบ้านบ้านมอสุวรรณค์ต้องปรับปรุงข้อเสนอโครงการให้มีความสมบูรณ์มากถึง ๗ ครั้ง ในระยะเวลา ๒ ปี จึงจะได้รับการอนุมัติ ซึ่งในการปรับปรุงข้อมูลแต่ละครั้งชุมชนต้องใช้ความเพียร **อดทนในการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม และอธิบายรายละเอียดโครงการฯ** อาทิจายละเอียดและคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ ตำแหน่งการวางท่อประปา การบริหารจัดการ ซึ่งเป็นเรื่องที่ชุมชนไม่ได้มีความรู้มาก่อน ทุกครั้งที่โครงการฯ ไม่ผ่านการพิจารณา แกนนำและชาวบ้านจะร่วมกันประชุมหารือและหาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอ ทั้งการศึกษาดูงาน การเดินสำรวจและจัดเก็บข้อมูล สอบถามผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ และแลกเปลี่ยนความรู้กับคนในหมู่บ้าน ข้างเคียงหรือผู้มีประสบการณ์ ทำให้แกนนำและชาวบ้านมีความรู้เพิ่มขึ้น และฝึกเป็นนักวิจัยชุมชน ค้นคว้าหาความรู้ในด้านต่าง ๆ มาจนถึงปัจจุบัน และได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในที่สุด

๓. กำหนดบทบาทหน้าที่และกติกาการทำงานร่วมกัน

เมื่อได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ จำนวน ๑,๓๔๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างประปาภูเขา อาทิ ท่อประปา ปูนซีเมนต์ ชุมชนบ้านมอสุวรรณค์ร่วมกันคิดหาแนวทางการดำเนินงาน ด้วยการประชุมชาวบ้านและตั้งกติกาชุมชนเพื่อแบ่งงานกันทำ โดยชาวบ้านแต่ละคุ้ม จำนวน ๖ คุ้มรับผิดชอบขุดดินเป็นแนวฝังท่อประปาที่จะนำน้ำมาจากเขาแม่กระทุ้งในระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร กำหนดกติกาในกรณีที่ติดภารกิจหรือมีความจำเป็นไม่สามารถไปขุดดินในพื้นที่ที่คุ้มของตนเองรับผิดชอบ ต้องเสียค่าปรับ ๒,๐๐๐ บาท หรือไปขุดดินชดเชยในเขตคุ้มอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ แต่ละคุ้มต้องผลัดเวรกันไปสร้างถังพักน้ำขนาดใหญ่บริเวณต้นเขาแม่กระทุ้งจำนวน ๓ ถัง จากการร่วมแรงร่วมใจกันทำให้การจัดทำระบบประปาภูเขาสำเร็จ ชาวบ้านทุกคนในชุมชนทั้ง ๓๑๕ ครัวเรือนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และสามารถปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานเอง รวมทั้งขายเป็นรายได้เสริมด้วย

๔. กำหนดแนวทางและกลไกในการบริหารจัดการ

ชุมชนได้ประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางและกลไกในการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎ กติกา ในการดูแลและการใช้น้ำของชุมชน โดยศึกษาเรียนรู้จากภาครัฐ อาทิ การรวมตัวกันซื้อมิเตอร์ กำหนดราคาค่าน้ำ (หน่วยละ ๓ บาท) กำหนดพื้นที่การดูแลท่อส่งน้ำ ท่อประปาผ่านหน้าบ้านใครบ้านนั้นช่วยดูแลและซ่อมแซม หากท่อน้ำส่วนกลางชำรุดก็ใช้เงินจากค่าน้ำประปาที่เก็บจากแต่ละบ้าน การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ประธานฯ รองประธานฯ ฝ่ายจัดเก็บค่าน้ำ ฝ่ายตรวจสอบ ฝ่ายซ่อมบำรุง ทำหน้าที่ดูแล ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์เงินส่วนกลาง ที่มุ่งเน้นการทำงานด้วยจิตอาสา มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ โดยใช้กลยุทธ์ให้ผู้ที่มีข้อสงสัยในการบริหารงานของคณะกรรมการ เข้าร่วมเป็นฝ่ายตรวจสอบ รวมทั้งจัดเวรยามในการบำรุงรักษาแหล่งต้นน้ำ

๕. การถ่ายทอดและต่อยอดอย่างยั่งยืน ชุมชน

บ้านมอสวรรค์มีการถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างคนรุ่นใหม่ขึ้นมารับผิดชอบโครงการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยให้ลูกหลานของผู้ใช้น้ำร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำหรือทีมดูแลระบบประปา อันก่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความพร้อมในการดูแลชุมชน นอกจากนี้ ระบบน้ำประปาภูเขายังสามารถต่อยอดไปสู่กิจกรรมพัฒนาของชุมชนในเรื่องอื่น ๆ อาทิ การคืนทุนให้ชุมชนนำไปใช้ในการพัฒนาต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาป่า ทำแนวกันไฟรอบเขาแม่กระทุ้ เป็นต้น การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนโดยจัดสรร รายได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของค่าน้ำประปา การซื้อของขวัญตอบแทนผู้ใช้น้ำ การร่วมเป็นเครือข่ายป้องกันไฟป่าบริเวณรอบแนวกันชนพื้นที่ป่าแม่วงก์ ซึ่งสามารถป้องกันการเกิดไฟป่าในพื้นที่ได้ต่อเนื่องจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกันกำหนดกติกาชุมชนในการรักษาป่าแม่วงก์ การห้ามล่าสัตว์ เฝ้าระวังและป้องกันคนลักลอบตัดไม้ และร่วมเป็นเครือข่ายป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติดในชุมชน ส่งผลทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรักสามัคคี มีความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ปัจจุบันชาวบ้านมอสวรรค์มีระบบน้ำประปาภูเขาเพื่อการอุปโภคและบริโภคตลอดทั้งปี และร่วมกันปลูกและดูแลป่าชุมชนประมาณ ๔๐ ไร่ รวมทั้งร่วมเป็นสมาชิก “เครือข่ายแม่วงก์ชุมชนคนรักป่า” เพื่อดูแลพื้นที่ร่วมกันฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เป็นป่าต้นน้ำที่ให้ความชุ่มชื้นและมีระบบนิเวศที่สมดุล ชาวบ้านมีความเข้าใจถึงความสำคัญของป่า น้ำ ธรรมชาติ และการอนุรักษ์ภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประเทศ สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการทำงาน โดยเฉพาะการระเบิดจากข้างใน ที่เริ่มจากคนในชุมชนและท้องถิ่น มีความพอประมาณในการลดค่าใช้จ่ายจากการก่อสร้างด้วยการลงมือสร้างระบบประปาเอง มีเหตุผลจากการปรึกษาหารือและค้นหาแนวทางการทำงานจนประสบความสำเร็จ และมีภูมิคุ้มกันในการสร้างระบบนิเวศที่สมดุล และการจัดการน้ำและทรัพยากรอย่างรอบคอบเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมด้วยเงื่อนไขความรู้ในการศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลา และมีคุณธรรมด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำงานด้วยความสุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ ส่งผลให้ชาวบ้านบ้านมอสวรรค์มีจิตสำนึกในการปลูก รักษา และดูแลพื้นที่ที่มีความรักสามัคคี เข้มแข็ง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งสามารถลดการพึ่งพาและการซื้อ “น้ำคลอรีน” มาสู่การใช้ “น้ำประปาออร์แกนิก” อย่างยั่งยืนสืบไป

“ชุมชนบ้านมอสวรรค์ กับระบบประปาภูเขา “ออร์แกนิก” ที่ยั่งยืน”

วัตถุประสงค์	กระบวนการดำเนินงาน	การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความเชื่อมโยงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ผลการดำเนินงาน
- เพื่อสร้างระบบประปาภูเขา เนื่องจากชุมชนบ้านมอสวรรค์ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ - เพื่อดูแลผืนป่า และความสมดุลของระบบนิเวศต้นน้ำ	- ชุมชนวางแผนร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน - หาองค์ความรู้เพิ่มและทำงานด้วยความเพียร - กำหนดบทบาทหน้าที่และกติกาการทำงานร่วมกัน - กำหนดแนวทาง กลไกในการบริหารจัดการ - ถ่ายทอด และต่อยอดอย่างยั่งยืน	- การระเบิดจากข้างในโดยเริ่มจากท้องถิ่น - หลักภูมิคุ้มกันจากการดำเนินการเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลง - เงื่อนไขความรู้ - หลักความมีเหตุผล - ความอดทนและความเพียรของชุมชน - การรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างฉลาดและรอบคอบ ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนชั่วลูกชั่วหลาน	เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน 	- มีระบบน้ำประปาภูเขา มีน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคตลอดทั้งปี - ร่วมกันปลูกและดูแลป่าชุมชนประมาณ ๔๐ ไร่ รวมทั้งร่วมเป็นสมาชิก “เครือข่ายแม่วงก์ชุมชนคนรักป่า” เพื่อดูแลพื้นที่ร่วมกันฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้มีความชุ่มชื้นและมีระบบนิเวศที่สมดุล - ชาวบ้านมีความเข้าใจถึงความสำคัญ ของป่า น้ำ ธรรมชาติ และการอนุรักษ์ และเกิดความภาคภูมิใจ

ติดตามความก้าวหน้าและเติมเต็มองค์ความรู้วุฒิสภาฯ ผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม (กสท.) ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) ดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการวุฒิสภาฯ การสมองระดับจังหวัด ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยการประชุมผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของวุฒิสภาฯ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเติมเต็มองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์และเอื้อต่อการทำงานของวุฒิสภาฯ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งดำเนินการใน ๑๒ จังหวัดนาร่อง ได้แก่ ภาคเหนือ (นครสวรรค์ อุตรดิตถ์) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สุรินทร์ นครราชสีมา) ภาคกลาง (สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี) ภาคตะวันออก (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี) ภาคใต้ (สตูล ปัตตานี) และปริมณฑล (นนทบุรี สมุทรปราการ)

ประชุมเตรียมการ (Kick Off)

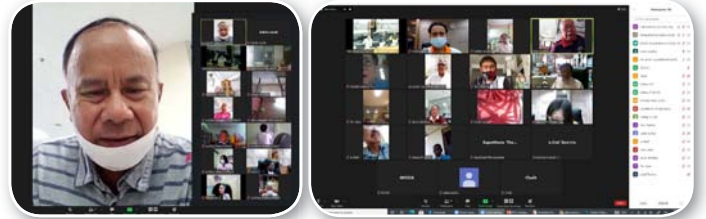

สศช. มพท. และแกนนำวุฒิสภาฯ จังหวัดนาร่อง จัดประชุมขับเคลื่อนงานธนาคารสมอง ผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และหารือแนวทางการดำเนินงานของวุฒิสภาฯ ในระยะต่อไป รวมทั้งตรวจสอบความพร้อมของวุฒิสภาฯ ทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือสื่อสาร และระบบการจัดประชุม เมื่อวันที่ ๗ ต.ค. ๒๕๖๔

ประชุมเตรียมการจังหวัดเป้าหมาย

วุฒิสภาฯ ๑๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี สตูล สุรินทร์ ชลบุรี นครราชสีมา ปัตตานี อุตรดิตถ์ สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และสุพรรณบุรี จัดประชุมผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting เพื่อรายงานผลการขับเคลื่อนงานของวุฒิสภาฯ ปัญหาอุปสรรคการทำงานในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และแนวทางการทำงานภายหลังการแพร่ระบาดฯ ดีขึ้น รวมทั้งเสนอประเด็นที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ เช่น ทักษะการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ การประชุมผ่านระบบ Zoom หลักสูตร YouTuber องค์ความรู้ที่จำเป็นในการทำงาน เป็นต้น เพื่อให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม ระหว่างวันที่ ๑๔ ต.ค.-๒๓ พ.ย. ๒๕๖๔

อบรมการใช้ Zoom เบื้องต้น

ภายหลังจากการประชุมเตรียมการของวุฒิสภาฯ สศช. ร่วมกับ มพท. จัดอบรมเรื่อง “การใช้ Zoom เบื้องต้น” โดยได้รับเกียรติจากทีมวิทยากร นำโดย ดร.ภัทรพร เย็นบุตร

หัวหน้างานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) มาให้ความรู้และฝึกทักษะการใช้ Zoom ในการประชุมออนไลน์ โดยได้จัดอบรมไปแล้ว ๕ ครั้ง ครั้งที่ ๑ จ.สุรินทร์ และนครราชสีมา วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๒ จ.สมุทรสงคราม สมุทรปราการ และนนทบุรี วันที่ ๔ พ.ย. ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ จ.ปัตตานี สตูล นนทบุรี สมุทรปราการ และสุพรรณบุรี วันที่ ๑๑ พ.ย. ครั้งที่ ๔ อุตรดิตถ์ สมุทรปราการ นครสวรรค์ วันที่ ๒๕ พ.ย. และครั้งที่ ๕ จ.สมุทรปราการ วันที่ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๔

ประเมินผลการอบรม

กสท. ได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจการอบรมผ่าน google form พบว่า ในภาพรวม วุฒิสภาฯ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุด โดยเฉพาะวิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี เข้าใจในบริบทของผู้สูงอายุ และใช้ภาษาและวิธีการที่ง่ายต่อการรับฟัง ทำให้เข้าใจง่าย และสามารถใช้งานโปรแกรม Zoom ได้ดีขึ้น

ถอดบทเรียนการเสริมสร้างสภาวะในสถานศึกษา เมื่อวันที่ ๒๒ ก.ย. ๒๕๖๔ **นายฉัตรชัย ชุมชุม ประธานวุฒิสภา จ.สุรินทร์** เข้าร่วมประชุมถอดบทเรียน “การสร้างเสริมสภาวะในสถานศึกษา ด้วยกระบวนการพัฒนาคุณธรรม ในพื้นที่ จ.สุรินทร์” ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่การเสริมสร้างสภาวะ ที่มุ่งเน้นการใช้คุณธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาสภาวะ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

สนับสนุนพระยาศรีสุนทรโวหารเป็นบุคคลสำคัญของโลก
นางอมร ต้นสุตะพานิช วุฒิสภา จ.ฉะเชิงเทรา ผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดันการเสนอชื่อ พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ชาวฉะเชิงเทรา ผู้แต่งตำราเรียนชุดแรกของไทย “แบบเรียนหลวง” เป็นบุคคลสำคัญของโลก ซึ่งที่ประชุมยูเนสโกให้การรับรองเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะมีการลงนามและประกาศอย่างเป็นทางการต่อไป ขอแสดงความยินดีกับชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา

ด้านการสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์

เวทีกรรมไทยในภาวะวิกฤติโควิด-๑๙ เมื่อวันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๖๔ **นายนิคม แก้วแสงเรือง วุฒิสภา จ.ยะลา** ร่วมเสวนาผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting และกล่าวปาฐกถาชีวโกมารภัจประจำปี ๒๕๖๔ หัวข้อ “เวทีกรรมไทยในภาวะวิกฤติโควิด-๑๙” ในงานประชุมวิชาการเวทีกรรมไทยระดับชาติ ครั้งที่ ๒ จัดโดยสมาคมเวทีกรรมไทย

ร่วมมอบของใช้จำเป็นและอาหาร เมื่อวันที่ ๘ พ.ย. ๒๕๖๔ **วุฒิสภา จ.สุรินทร์** โดย**นายฉัตรชัย ชุมชุม ประธานวุฒิสภา** และ**นางศิริพรรณ ทองคำพงษ์** ร่วมมอบอาหารและของใช้ที่จำเป็นให้แก่เรือนจำ จ.สุรินทร์ และกลุ่มการกุศลต่าง ๆ

อบรมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ วุฒิสภา จ.นนทบุรี ร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จ.นนทบุรี และภาคีเครือข่าย จัดอบรม “โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพกาย-คุณภาพจิต-คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” เพื่อสร้างเสริมความรู้และคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงวัย ณ อาคารหอประชุมสุริยานุวัตร ชั้น ๒ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคกลาง จ.นนทบุรี มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๑๐๐ คน เมื่อวันที่ ๒๒-๒๓ พ.ย. ๒๕๖๔

มาตรการป้องกันโรคโควิด-19 ในการจัดงานยอยศยั้งฟ้าอยุธยามรดกโลก ประจำปี 2564 Ayutthaya World Heritage 2021

ยอยศยั้งฟ้าอยุธยามรดกโลก เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๖๔ นายเฉลิม อภิวิทย์ ประธานมูลนิธิอาสาฯ จ.พระนครศรีอยุธยา และรองประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด ร่วมประชุมออนไลน์ Zoom Meeting เรื่อง “การจัดงานยอยศยั้งฟ้าอยุธยามรดกโลก ประจำปี ๒๕๖๔” โดยมีนายภาณุ แย้มศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นประธานการประชุม ซึ่งกำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๑๐-๑๙ ธ.ค. ๒๕๖๔

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บริจาคกล้าไม้ป่าและพืชสมุนไพร มูลนิธิอาสาฯ จ.นนทบุรี โดยนายวิทยา เจียรพันธุ์ ประธานฯ นางสมพร เกิดแก่น รองประธานฯ และนายบำรุง ไตรมนตรี นำกล้าไม้ป่าและพืชสมุนไพรที่ได้รับบริจาคจากสถานีเพาะชำกล้าไม้ จ.นนทบุรี ประมาณ ๑๐๐ ต้น อาทิ ไม้แดง ตะเคียน พิกุล มะฮอกกานี ไผ่รวก สะเดา ฟ้ายะลวยโจร ถวายพระครูปลัดสุชาตี ฐานจาโร ประธานมูลนิธิศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย เพื่อร่วม “โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ” และทอดกฐินสามัคคี เมื่อวันที่ ๘ ธ.ค. ๒๕๖๔ ณ มูลนิธิศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี

สวนหย่อมไฟสีทอง เมื่อวันที่ ๒๓ ธ.ค. ๒๕๖๔ มูลนิธิอาสาฯ จ.พิษณุโลก ร่วมกับสโมสรโรตารีลำน้ำเข็ก นักศึกษา และบุคคลที่สนใจ ดำเนินการพัฒนาป่าชุมชนโดยสร้างสวนหย่อม ๒ แห่ง ในนามธนาคารสมอง จ.พิษณุโลก ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ณ พื้นที่น้ำตกไฟสีทอง บ้านตอเรือ อ.วังทอง

ด้านอื่น ๆ

ผลักดันโครงการสะพานมิตรภาพไทย-มาเลเซีย นายพงศ์จักรกฤษณ์ สิทธิบุษย์ ประธานมูลนิธิอาสาฯ จ.สตูล และอดีตที่ปรึกษาประธานหอการค้า จ.สตูล เข้าร่วมประชุมเสวนากับนายชัยพร เอ็งฉ้วน ประธานหอการค้า จ.สตูล เพื่อผลักดันโครงการสะพานมิตรภาพไทย-มาเลเซีย (สตูล-เปอร์ลิส) หรือ Andaman Gate way ให้ประสบความสำเร็จ

ขอแสดงความยินดี เมื่อวันที่ ๒๙ ก.ย. ๒๕๖๔ นางวิรัชญา ไตรสิริกุลชัย มูลนิธิอาสาฯ จ.นนทบุรี ได้รับโล่รางวัล สิ่งทองและเข็มเชิดชูเกียรติ สาขา ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่น (ผู้นำ อช. หญิง) จากนายสุจินต์ ไชยชุมศักดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ในกิจกรรม “มหกรรมรวมพลังคนดีแห่งแผ่นดิน” ประจำปี ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

จุดหมายปลายทางในปี ๒๕๗๐ ของแผนฯ ๑๓

เศรษฐกิจมูลค่าสูง บนฐานของเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายมีศักยภาพสูง
- การแข่งขันทางการค้าเปิดกว้าง เป็นธรรม
- ระบบนิเวศตอบโจทก์เศรษฐกิจสมัยใหม่ ส่งเสริมการค้า การลงทุน และนวัตกรรม

การผลิตและบริการมีความยั่งยืน

- การใช้ทรัพยากรในการผลิตและบริการมีประสิทธิภาพ
- ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม
- การปล่อยมลพิษและก๊าซเรือนกระจกลดน้อยลง

ภาพประกอบคอลัมน์ "หมุดหมาย แผนฯ ๑๓" หน้า ๕

สังคมแห่งโอกาส สำหรับทุกกลุ่มคนและทุกพื้นที่

- ทุกกลุ่มคนมีโอกาสในการยกระดับสถานะ
- คนไทยทุกคนได้รับสวัสดิการที่เพียงพอต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง

กำลังคนสมรรถนะสูง

- คนไทยมีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่
- กำลังแรงงานมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน
- ระบบการศึกษาและพัฒนาทักษะได้มาตรฐาน มีทางเลือกที่หลากหลาย

พร้อมรับมือกับ การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

- กฎระเบียบและโครงสร้างพื้นฐานเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล
- มีความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและโรคระบาดเพิ่มขึ้น
- การบริหารจัดการของรัฐยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ

จุดวิสัยทัศน์ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่างๆ สามารถส่งมาที่

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๖๒ ถนนพหลโยธิน แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐ หรือ

brainbank@nesdc.go.th ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๒, ๓๕๑๑, ๓๕๒๔

๐-๒๒๘๒-๔๐๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗ Brainbank NESDC-ธนาคารสมอง สภาพัฒน์ <http://brainbank.nesdc.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาตที่ ๑๔/๒๕๖๑

ปณ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ๑. จำหน่ายไม่ชัดเจน
- ๒. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำหน่าย
- ๓. ไม่ยอมรับ
- ๔. ไม่มีผู้รับตามจำหน่าย
- ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ๖. เลิกกิจการ
- ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๔๖๒ ถนนพหลโยธิน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๒-๔๐๕๘ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๔๐๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗ เว็บไซต์ <http://brainbank.nesdc.go.th>